

D-l I. G. Duca se... acuză

Spectacolul pe care l-a oferit țării, dela tribuna parlamentului, ministrul de interne D-l I. G. Duca, cu prilejul interpelării fruntașului E. Mirto, va rămâne de veci săpat în mintea noastră.

Reprezentând punctul de vedere liberal, D-l I. G. Duca a făcut sforțări să înlăture acuzația precisă, dovedită de organizația noastră; că prin sistemul de guvernare nenorocită, prin oameni certați cu justiția, cu jandarmi asasini condamnați sau trimiși în judecată, cu primari criminali în preziua judecății, cu polițai abuzivi și mituiți; prin deprinderile și cu oamenii lor liberalii pretind dreptul la încrederea țării și, împotriva oricărui simț de rușine, voesc să guverneze.

Ministrul de interne, a cărui persoană era pusă în discuție, pentru că organizația național-țărănistă din Vâlcea dovedise că în omorurile dela Olteanca, Benești, Mihăești, Orlești, în abuzurile de nedescris săvârșite de funcționarii săi, D-l Duca de pe banca ministerială, a schimbat fețe fețe, a înghițit în sec și-a promis măsuri. A încercat o diversiune, o explicație puerilă: Toate acestea, a zis d-sa, se întâmplă fiindcă la conducerea național-țărăniștilor din Vâlcea, sunt oameni excluși din partidul liberal.

Și de data aceasta D-l Duca a încercat să arunce cerneala casepă, doar-doar i s'o pierede urma. Decât, mai întâi, excluderea D-sale nu putea atinge pe cei vizați, cari plecaseră singuri din organizația liberală de Vâlcea, după ce trântiseră în nas, D-lui Duca, ușa prefecturii, cu toate rugămintele D-lui Duca pe cari-frângându-și mâinile — le făcea D-lui Dinu Simian personal și prin toți cirăcii.

Apoi, ce-l doare pe D-l Duca azi așa rău și crede că i se trage tot, din cauza coolaboratorilor săi de altă dată?

D-sa trebuia să arate exactități: Ce-i cu Diaconescu omorât de Trănescu? Din ordinul cui? Și mai trebuia să

nu afirme că Trănescu e țărănist pentru că ori e de rea credință știind că e liberal, ori, habar n'are nici el nici subalternii săi din Vâlcea, de ce prieteni politici au.

Și încă ceva: Stă scris în raportul procurorului așa cum a citit D-sa în cameră că e legitimă apărare pentru jandarmi sau stă scris că cercetările urmează pentru verificarea temei că ar putea fi legitimă apărare? Cine mistifică?

Și-apoi, cum afirmă D-l Duca cunoștințe pe care nu le are? Cismăroiu atentatorul dela Orlești, nu e Ion G. Cismăroiu, șeful țărăniștilor de-acolo ci un omonim. Atunci e rea credință când vrei să arunci în sarcina cuiva o rănire pe care n'a săvârșit-o, sau e fanfaronadă de a te arăta mare elector, cunoscător de oameni și de politica ce fac? Noi credem că e și una și alta și amândouă la un loc fac dovada svârcolirilor D-lui Duca.

Județul Vâlcea îl cunoaște destul de bine. La centru însă, D-sa vrea să apară în haina zeilor cari fac în cetatea lor ce vor și unde nimic nu se mișcă fără știrea sa.

Țara însă a aflat că ori D-sa știe ce e la Vâlcea și atunci D-sa guvernează cu bandiții, ori D-sa nici habar n'are ce se petrece la Vâlcea și-atunci s-o lase mai domol cu popularitatea și pretențiile de mare elector al Vâlceii.

Unde-a atins însă culmea D-l Duca, e când a afirmat că nu e nimeni din cei arătați de noi trimiși în judecată cu ordonanță și că... dacă ar fi, ar lua măsuri de suspendare.

Cum, *Haralambie Tănase* n'are proces la jurați pentru omor? Nu e el primar al D-lui Duca în Orlești și azi nesuspendat?

Dar Nicu Vlădescu directorul penitenciarului Oc. Mari, nu i se judecă chiar acum procesele la jurați?

Dar primarii Deliu dela Păușești și Iliescu dela Olănești nu sunt trimiși în fața curții cu jurați?

Dar Stănescu, Grigorencu,

Cercel, Gr. Georgescu și toți ceilalți pentru cari s'a citit în cameră certificatele instanțelor judecătorești? Dar Oane Marinescu?

Să spună d-l Duca pe cine din aceștia a suspendat?

Și-atunci, dacă nu, cum rămâne cu declarațiile sfărătoare pe care le făcea în cameră, în aplauzele mameluclor?

Da, D-l Duca poate spune orice la București. Acolo lumea nu-l cunoaște și nici nu-l controlează. Aici în Vâlcea însă, spusele D-sale de-acolo vin să-i completez portretul pe care noi, demult am învățat să îl cunoaștem: politician fără scrupule, mistificator al realităților, susținător și apărător al tâlharilor și — prin aceasta — vrăjmaș neostenit al județului Vâlcea.

Liberalii să plătească

Partidul și guvernul liberal, prin goana sa după împrumuturi și recunoașterea necesității stabilizării leului—recunoaștere făcută sub constrângerea nevoiei—cu o neobrăzare care a caracterizat totdeauna actele regimurilor liberale—și-a dat singur cel mai doveditor certificat de neputință și de prostie.

In definitiv, poate omul avea o părere greșită și de bună credință să lucreze în sensul ei, chiar și după ce i s'a atras atenția că a luat-o pe drum greșit și i s'au înfățișat deslegări, pe cari ajunge de și târziu, să le recunoască de juste.

Când ai ajuns, însă, în acest ultim stadiu—o elementară bună cuviință și grijă față de țară, îți impune să te retragi—lăsând loc aceluia a căror soluție, singur vîi s'o confirmi —adoptând-o. Liberalii —certați totdeauna cu legile obrazului și ale patriotismului sincer —se cramponază cu nerușinare de putere, încercând o înfăptuire salvatoare cu mijloacele altora. Nu sunt la primul lor gest de cinism și renegare a trecutului, a aceluia trecut, când taxau drept vânzători de țară, pe cei cari cereau, cu disperarea viziunii realității de azi, stabilizarea monedei naționale, pentru asigurarea tranșacțiilor și împrumut străin spre ajutorarea stabilizării și activarea economiei naționale. Ge-

nerația actuală, sleită și sărăcită în și pe urma distrugătorului războiu, era în situația muritorului de foame, care știe că are în grădina lui o comoară, dar n'are bani să-zi cumpere hârlețul trebuincios desgrupării. Liberalii, prin încercările lor nebunești de a ridica valoarea leului, dela 2 parale la 100 parale aur —și prin opozițiunea interesată contra intrării capitalului străin în țară, au sărăcit lumea. D-l Vințilă, maniacul și ipocritul nostru vistiernic, comitea —voit sau inconștient o gravă eroare: lua drept revalorizare a monedei comprimarea și scăderea prețurilor. Restrângând numerariul în circulație, socoteau liberalii că moneda fiind rară, valoarea ei va crește. In realitate fenomenul era altul: Banul fiind rar și puțin, cu toate că păstra aceiași valoare—nimic neintervenind pentru creșterea lui —producătorul spre a nu pierde totul — oferea produsul său pe preț mic.

Se urca leul? Nu; scădea prețul produselor, se pierdea valoarea muncii —sărăceau muncitorii și producătorii. De altfel această diferență se vedea bine la Bursă: leul avea în străinătate cu mult mai redusă putere de cumpărare ca în țară. Diferența o pierdea producătorul, grație prostiei liberale. Această greșală isbitoare — ar avea totuși, la alții, scuza inconștienței; la liberali, însă, greșala este dublată de crimă, fiindcă ei săvârșeau mistificarea din interes de gașcă bancară. Ei, cari sunt vinovați de moartea o sute de mii de Români, din cauza nepregătirii și hoțiilor cu campania (916—918); ei, cari au introdus necinstea și trândăvia protejată în ad-ța Țării; ei cari au furat rodul muncii unei Țări întregi, chiar la adăpostul legiferărilor de ocazie; cari au anarhizat viața publică prin amestecul direct în instituțiile statului, ei au încercat și lucrat la sărăcirea completă a Țării—în solusul lor. Revalorizarea și steagul lor, cu „prin noi înșine“ are alt cântec: După ce s'au asigurat că cea mai mare parte a banilor să fie în pungile lor—au decretat revalorizarea acestor pungi, în dauna muncitorilor de toate categoriile. D-ta produceai; banul liberal îți cumpăra marfa pe nimic; diferența din vânzarea în afară se adaugă și marea valoarea banilor în punga cui se aflau:

și notar în comună și în această calitate, ca de obicei, avea influență mare asupra concetățenilor săi contra căror întrebuița diferite mijloace pentru a-și satisface interesele sale personale, cât și cele politice în favoarea acelor solda căror se afla*. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

Iar d-lor, d. procuror general spune: este absurd a se crede că această crimă a fost o înscenare contra acuzatului din partea d-lui Gr. Otetelișeanu, după cum susține d. Victor Popescu, căci rolul acestuia nu a fost decât să intervină ca să descopere adevărul, întru cât instrucția lăncezea și devenea chiar suspectă (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

Am dovedit d-lor că în județul Vâlcea foarte mulți șefi de post și primari, sunt condamnați sau trimiși în judecată pentru omor. D-l Duca, însă, spune: „Voi cerceta exactitatea acelor cuprinse în certificate și, mai înainte de a-mi spune d-l Mirto, dacă voi constata că actele arătate în certificate sunt exacte, voi lua măsuri“. D-le ministru, una din două: ori ați știut că există în județul Râmnicu-Vâlcea acești funcționari, condamnați, ori nu ați știut. Dacă ați știut, d-le ministru, atunci am dreptul să spun că actele săvârșite în R.-Vâlcea sunt făcute cu complicitatea dv. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

Dacă nu ați știut, domnule ministru așa cum afirmați, atunci care este situația unui ministru de interne, care n'are posibilitatea să fie informat și care conduce ministerul de interne astfel încât nici chiar în județul d-sale nu știe că are asemenea elemente. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

Forțați de necesitatea unor alegeri dela 1922 și până astăzi, a trebuit să fiți ajutați de oameni, cari s'au pretat tuturor actelor de felul aceluia săvârșit astăzi. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc). Forțați, domnule ministru, astăzi, când urechile Regenței sunt ațintite, pentruca să vadă dacă afirmațiile noastre sunt exacte că opinia publică dorește să pleceți dela putere.

Și pentruca să falsificați aceste informațiuni absolut necesare Inaltei Regențe lăsați să funcționeze oameni cu cari să exercitați teroarea... (protestări pe băncile majorității) ...în speranță că aceasta teroare va intimida manifestațiile opiniei publice în contra d-voastră. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc). Domnule ministru, ajunge atâtea victime...

Dela 1922 și până astăzi în a legeri ați compromis magistratura prin alegerile care le-ați făcut (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

Eu domnilor, nu mă sfiesc să spun că în România mică putea oricine să spună, cu mândrie, că nă nu există nici cea mai mică acuzare în contra unui magistrat, nici cea mai mică banuială, în ce privește modul cum magistratura își aduce la îndeplinire îndatoririle în alegeri.

Dar faptele pentru care n'a răspuns domnul ministru de interne le voi discuta cu ocazia dezvoltării interpelării, Este însă, o întrebare, la care d-l ministru de interne n'a răspuns și care are cea mai mare importanță. Am spus d-lui ministru de interne: Spui că nu ți-e teamă de lumină. Te rog să vii împreună cu mine și să ceri o anchetă parlamentară. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc, strigăte de bravo): nu fugi de lumină, dar nu vrei să se facă anchetă, pentruca s-ar evidenția că afirmațiunile d-tale au fost inexacte. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

Rog pe domnul președinte să să mi se pună la dispoziție actele cerute.

D. N. N. Săveanu, președinte vă rog să formulați în scris interpelarea. Domnul ministru de interne are cuvântul.

D. I. G. Duca ia cuvântul dar nu răspunde la chestie.

Ministrul somat să revină la chestiune

D. Eduard Mirto (primit cu aplauze de pe băncile partidului național-țărănesc):

Domnilor deputați, o chestiune de elementară pietate l'ar fi obligat pe d. ministru de interne, ca dându-și seama de doliul pe care-l poartă niște victime nenorocite și nevinovate, să le aducă consolare unor sancțiuni severe. Precizez: Din nou nu ai pomenit o vorbă, răspunsul d-tale, despre omorul lui Ciucă, dela Olt. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc). Nu primești anchetă parlamentară, căci știi ce ar dovedi o asemenea anchetă; primești însă o anchetă a suba ternilor d-tale, despre care procurorul general dela Craiova spunea că este o anchetă suspectă. D-lor, eu am vorbit aci, nu că d. Duca ar cunoaște vreuna din aceste fapte, eu personal am credința: că Regența trebuie exact informată și trebuie luminată cât mai mult de atmosfera falsă și informațiunile inexacte, de cari, zi de zi este alimentată din partea guvernului. Este bine ca Inalta Regență să știe realitatea, pentru că datoria noastră este să întrebuițăm toate mijloacele pentru a o informa exact, iar datoria Inaltei Regențe este ca, atunci când este informată exact să ia măsurile în consecință. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

Suntem în epoca în care ne facem această datorie și nu trebuie să indispuim pe nimeni. D-le ministru, eu nu vreau să intru în detaliu, dacă mă voi provoca să intru în detaliu, pot să arăt cum informați d v Inalta Regență. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc). Nu-i ascundeți adevărul celei mai înalte puteri în Stat, care are și cea mai înaltă răspundere. Nu-i ascundeți adevărul, spuneți-i întregul adevăr, ca puterile ei constituționale să fie în cunoștință de cauză exercitate.

De aceia am vorbit. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

De ce se înmulțesc bandiții?

Dacă nu să respectă libertatea individuală societatea suferă o turburare în dezvoltarea ei normală.

Dacă lipsește individul de exercitarea drepturilor sale particulare, el tânjește și nu numai că nu face nici un progres, dar dă înapoi: sărăcește și să îndobitocește.

Dacă oprește individul să-și exercite drepturile publice și politice de sastrul e și mai mare:

Mai întâi nu mai este nici un control în conducerea politică și gospodărească a statului. Conducătorii își fac de cap și țara ajunge la sărăcie ca în timpurile regimurilor absolutiste.

Afară de aceasta pentru a constrânge libertatea cetățenească este nevoie de mijloace materiale: administrația țării și pe unde se poate și magistratura, bani pentru agenții care trebuiesc plătiți. Ei bine, toată această energie și bani sunt sustrași dela scopul lor natural care este siguranța publică, acoperirea nevoilor statului și micșorarea impozitelor.

Dacă jandarmeria s'ar ocupa numai de siguranța publică, fără să se amestece în politică și să facă închiziție sufletească, numărul lor s'ar putea reduce la jumătate.

Dacă toți banii cu care se ține cohorta de agenți secreți și spionii politici ar fi întrebuițați pentru plata funcționarilor cred că nu ar mai fi salarii de mizerie.

Tirania, dragostea cu de-a sila — se plătește scump și duce țara la mizerie și ruină.

Știut este că cultura nu pătrunde de cât acolo unde oamenii se pot întruni și pot să facă un schimb de idei. Partidul liberal izolează pe săteni, pa'că ar fi crumași.

Cum voiți ca ei să iese din ignoranță în care se găsesc dacă nu se pot doi, trei înși la un loc ca să discute o chestiune? Această este gloria partidului liberal de a omora în germene orice licărire de viață intelectuală și morală a săteanului român. Aceasta nu-i împiedică să se bată cu pumnii în piept spunând că sunt democrați și patrioși.

Lată una din consecințele tiraniei și menținerii cu forța la putere.

Lată și altă consecință a usurpării guvernului: din cauza exemplului prost dat de sus se slăbește simțul moral și respectul legilor. Dacă D-nii Brătianu calea constituția și nu se dă înapoi să ia și să țină puterea contra constituției, de ce ar respecta legea un simplu sătean, care n'are nici școala și nici obrazul său subțire? Dacă D-nu Duca spune: Faceți ori și ce, căcași și legile numai să ieșim în alegeri, cum să nu calce legea și să jure, bătând și omorând: Munteanu, Tescube Bungărzan etc.? Dacă D-nu I. Niculescu, prefectul județului reprezentantului ordinii publice, spune fără rușine în întruniri publice: pe țărăniști să-i bateți să le rupeți picioarele căci răspund eu. În această privință am dat mult înapoi. Altă dată, cel puțin prefectii se sfiau să apară în întrunirile publice. Acum nu mai au nici o rușine și nici un scrupul. Ne mai mirăm de ce cabinetele de instrucție nu pot să birue cu cercetarea cazurilor corecționale.

Ne mai mirăm de ce jandarmii comit fel de fel de abuzuri când ei maltratează populația ca pe negrii din Africa știindu-se la adăpostul oricărei răspunderi. Au căpătat încredințarea că parlamentul este hrănit de ei și nu se dau înapoi dela ori și ce.

Lată urmările șederei la guvern contra voinței țării: Sărăcie, înmulțirea hoților și bandiților, abuzuri și descurajare generală. Pe ce se bazează partidul liberal când ține țara strânsă de gât? Pe indolența celor de sus și prostia celor de jos. Până când?

DEM.

Valea Oltețului sub jugul

Trustului Bancar - Liberal

Adevărul nu insultă, și nici calomniază; dar servește dusuri reci, celor certați cu dreptatea.

Pentru înțelegerea faptelor este nevoie de o explicație: prin Valea Oltețului se înțelege o regiune de 1/2 din județul Vâlcea, cuprinsă în bazinul râului Oltețu.

Acı și-a înfipt ghiarele caracatița liberală, mai profund ca ori unde, și sugerează snaga populației din această regiune.

Populația este speculată de trust, după un plan de „subcentre politice“ date în exploatare de șeful politic al partidului liberal dela Vâlcea.

Fiindcă prezentul articol, va avea urmare voiu nota cu această ocazie, starea de fapt dela subcentrul Zătreni, unde șeful liberal a rânduit să opereze d-l I. Popescu-Zătreni ca subșef, fost pe vremuri deputat și senator al acestei regiuni; mânănd pentru altădată, celelalte

